

PERSONSKADEFORBUNDET LTN

Høringsnotat - Statsbudsjett for 2016 Helse- omsorgskomiteen

Om høringsinstansen

Personskadeforbundet LTN (tidl. Landsforeningen for trafikkskadde) er en frivillig og politisk uavhengig organisasjon som arbeider for å forebygge ulykker og personskader, samt for å ivareta og styrke rettighetene til skadde, pårørende og etterlatte uavhengig av skadeårsak. Forbundet organiserer mennesker som er rammet av trafikkskader, yrkesskader, pasientskader, fritidsskader og voldsskader.

Personskadeforbundet LTN var medlem i arbeidsgruppen som nylig revidert nasjonal traumeplan – Traumesystem Norge – 2015 som nylig er levert helsedirektørene. Forbundet er også brukerrepresentant i flere nasjonale og internasjonale helseforskningsprosjekter.

Om statsbudsjettforslaget

Vi er enig med Helseministeren om de gjennomgående mantraene i budsjettproposisjonen; *Pasienten og brukeren i fokus, Aktiv brukermedvirkning på både individ- og systemnivå, Pasientens og brukerens tjenester.*

Dessverre følger ikke regjeringen opp ord med handling.

Kap 723 – Nasjonalt klageorgan for helsetjenesten

”Det er pasienten som skal stå i sentrum for de endringer som gjøres” (Prop. 1S 2016 s. 9)

Pasientskadenemndas praksis i strid med intensjonene bak pasientskadeerstatningsordningen

Pasientskadenemnda fatter feilaktige avgjørelser i en fjerdedel av de saker som avgjøres i domstolen. Det skal understrekes at disse tall kun gjelder de saker som er behandlet av domstol. Det store flertallet pasienter som har meldt skade til NPE har ikke resurser selv å tilse at saken blir godt nok utredet, enn mindre resurser til å bringe sin sak innfor domstol. Det innebærer i sin tur at svært mange pasienter ikke får den erstatning som de har krav på.

Ordningen slik den fungerer i dag er kritisert av så vel brukerorganisasjoner, forskere, dommere og advokater. Høyesterett har i også i en nylig avsagt dom oppfordret lovgiver å se over ordningen, HR-2015-1093-A - Rt-2015-577, premiss 57 jf. 43.

For å sikre pasientenes rettssikkerhet og erstatningsrettslige vern er det behov for en helhetlig evaluering av hele pasientskadeordningen slik som nå skjer ift voldsoffererstatningsinstituttet. Personskadeforbundet LTN har ikke noen prinsipielle innsigelser mot å flytte Pasientskadenemnda ut av Oslo, men mener det er uforsvarlig at dette skjer uten en omfattende evaluering og konsekvensvurdering. Det foreligger ikke noen faglige hensyn bak en relokalisering av PSN og dette vil få konsekvenser for kvaliteten i saksbehandlingsprosessen og ikke minst saksbehandlingstiden i perioden frem til relokalisering er gjennomført og full og adekvat bemanning er oppnådd. Det er etter vår oppfatning kritikkverdig at en slik beslutning er tatt uten at representanter for brukere eller andre berørte parter av ordningen har fått anledning til å delta i forarbeidet. Beslutningen er basert på andre hensyn enn hensynet til den ordningen er til for og skal beskytte men som blir dem som må ta konsekvensene.

Personskadeforbundet LTN har oppfordret departementet til å utsette relokaliseringen av Pasientskadenemnda i påvente av en full gjennomgang og evaluering både av ordningens organisatoriske og materielle sider. Det må også gjennomføres en grundig konsekvens- og risikovurdering knyttet til en relokalisering blant annet mht å sikre adekvat bemanning i en overgangsperiode og rekruttering av kompetent personell i tilflyttningskommunen.

Kap 732 – Regionale helseforetak og Kap 733 – Helse og rehabilitering

2,88 milliarder kr i økte bevilgninger for 2016 kan høres bra ut men faktum er at dette skal dekke generell aktivitetsvekst samt nye oppgaver samtidig som en kvarts milliard vil bli spist opp av momsøkning på transporttjenester.

I budsjettforslaget uttaler regjeringen gjennomgående at pasienten skal være i fokus og at det er pasientens eller brukerens behov som skal vektlegges. Likevel skal man lese proposisjonen meget nøye for å finne antydninger til erkjennelse av det faktum at svært mange pasienter aldri får den behandling og rehabilitering som man har krav på. De så kalte pakkeforløpene for kreft og noen andre sykdommer egnest mye oppmerksomhet men at det på traumaområdet kun finnes standardiserte behandlingsforløp for to diagnoser, ryggmargsskade og hjerneskader nevnes ikke. Opptrappingsplan for habilitering- og rehabilitering som var utlovet denne høst nevnes mer eller mindre i en forbisetning og departementet er vag i forhold til når denne plan kan forventes bli lagt frem.

Det foreliggende budsjettforslaget er etter vår oppfatning et budsjett for de ressurssterke syke som vil kunne dra fordel av fritt rehabiliteringsvalg og som har evner på egen hånd å orientere seg om rettigheter ift rehabiliteringsmuligheter. Det er ikke et statsbudsjett for dem som er rammet av traumatiske skader, f.eks hjerneskader, som har behov for spesialisert behandling og rehabilitering som verken private helseleverandører eller kommuner skal eller vil ha mulighet å bygge opp adekvat kompetanse på.

På vegne av alle som rammes av kreft er vi svært glade for de 28 så kalte pakkeforløp som skal sikre pasientene rask og god kreftbehandling. For alle de pasienter som får komplekse brudd- og knusningsskader og/eller alvorlige indre skader finnes det i dag kun pakkeforløp for to skadetyper; ryggmargsskade og dominerende hjerneskade.

Økende antall brudd på pasient- og brukerrettighetsloven

Til tross for behandlingsstandarder for pasienter med dominerende hjerneskade er det i dag mindre en 50 % av de pasienter som har krav på dette forløp som får den. Det innebærer hvert år at 80 pasienter ikke får den behandling de har krav på. Det innebærer at 80 pasienter hvert år frarøves muligheten til å bli selvhjulpne og komme ut i arbeid. Det er et paradoks at den behandlingssløyfen som er vist å være den beste også har vist seg å være den billigste for spesialisthelsetjenesten. At mer en halvparten av denne pasientgruppe grunnet manglende ressurser i alle ledd av behandlingsskjeden ikke får behandlingen de har krav på er ikke annet enn systematiske brudd på pasient- og brukerrettighetsloven.

For kort tid siden ble revidert traumeplan, Traumesystem Norge -2015, overlevert helsedirektørene. Traumeplanen understreker at prehospitalet behandling, akuttkirurgisk behandling og rehabilitering er like viktige deler av et moderne og pasientrettet traumesystem. Forslagene i traumeplanen vil etter arbeidsgruppens vurdering ikke medføre økte kostnader for de enkelte helseforetakene. Under forutsetning at planen er implementert vil den i tillegg til betydelig bedre resultat for pasienten også gi ikke ubetydelige besparinger for helsetjenesten. De samfunnsøkonomiske besparingene som følger at pasientene blir selvhjulpne, beholder tilknytning til arbeidslivet og ikke minst at belastning på pårørende som følge av dette blir langt mindre, vil være meget betydelige.

Personskadeforbundet LTN vil oppfordre regjering og Storting å øremerke omstillingsmidler ifm med implementering av Traumesystem I Norge – 2015.

Det er pasienten som skal behandles - ikke diagnosen.

Oslo 22. okt. 2015

Per Oretorp, Ass. generalsekretær